

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Aanbesteding busconcessie Zeeland 2025	372348		

Middelburg, 20 oktober 2023

Geachte voorzitter,

Op 2 oktober jongstleden werd duidelijk dat vervoerders niet hebben ingeschreven op de aanbesteding voor de busconcessie in provincie Zeeland. In de brief van 4 oktober, met het zaaknummer 368975, hebben we Provinciale Staten hierover geïnformeerd. Zoals aangekondigd in die brief, zullen we u nader informeren over de evaluatie van de aanbesteding. Ook willen wij u graag op de hoogte stellen van de eerste vervolgstappen die wij nemen om er voor te zorgen dat zowel op de korte termijn als op de lange termijn busvervoer in de provincie gegarandeerd is. Dat doen we via deze brief.

Evaluatie aanbesteding

Op vrijdag 6 oktober is gesproken met twee vervoerbedrijven die door middel van een brief hebben laten weten waarom ze niet ingeschreven hebben voor deze busconcessie. In deze gesprekken heeft de Provincie geluisterd naar de argumenten waarom deze partijen niet hebben ingeschreven. De belangrijkste argumenten van één of beide vervoersbedrijven die we kunnen noemen, zonder bedrijfsgevoelige informatie te delen, zijn:

- Beide bedrijven vinden het huidige systeem (met veel vrijwel leeg rondrijdende bussen) niet langer houdbaar. De Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS) is volgens deze vervoerders een prima uitgangspunt. Eén vervoerder pleitte voor een geleidelijke overgang naar de nieuwe situatie. Voor de andere vervoerder was de RMS geen enkele belemmering om in te schrijven op deze concessie. Beide bedrijven zijn geïnteresseerd om vervoerder in Zeeland te willen zijn.
- De maximale exploitatievergoeding zoals aangegeven bij de aanbesteding vonden beide bedrijven te laag. De uitgestrektheid van Zeeland met de daarbij behorende nadelen voor dienstregeling werken meer kostprijsverhogend dan verwacht. Daarnaast moet de overhead van de vervoerder daardoor over een beperkter aantal uren worden uitgevoerd. Ook dat is kostenverhogend per dienstregelingsuur. Het heeft ook te maken met de scholierenlijnen, die een beperkt aantal uren per dag rijden in één richting.
- De voorwaarden voor de doorontwikkeling van de scholierenlijnen waren onvoldoende duidelijk in het Programma van Eisen/Bestek en gaf daardoor een risico voor vervoerders.
- De voorgestelde duur van de concessie is 8 jaar + 7 jaar extra (als een verlengingsoptie). Deze verlengingsmogelijkheid geeft volgens de vervoerders onvoldoende mate van eigen beïnvloeding en dus onvoldoende zekerheid. De wens van de vervoerders is dat de concessieduur langer is.
- De eisen voor Zero Emissie vervoer zijn volgens de vervoerders niet haalbaar omdat de implementatietermijn voor Zero Emissie recent volgens hen behoorlijk is opgelopen. Mede omdat de levertijd voor nieuwe ZE-bussen circa 18 maanden geworden is door schaarse productiecapaciteit. Tevens is de netaansluiting voor remises niet meer snel te realiseren door de huidige netcongestie.

De complexe marktsituatie zoals weergegeven in bovenstaande factoren heeft vervoerders weerhouden in te schrijven tegen de geboden exploitatievergoeding.

Eerste vervolgstappen

Voor het garanderen van busvervoer op korte en lange termijn nemen we een aantal eerste vervolgstappen/besluiten:

1. We houden vast aan de voorgenomen start publiek vervoer per 2025, conform de Regionale Mobiliteitsstrategie. We doen daarbij een nog steviger beroep op het Rijk om met transitiegelden en aanpassing van knelpunten in regelgeving de regio te ondersteunen. Het doorgaan van deze transitie is immers een gezamenlijk Rijk – regio belang. We verwachten met het Rijk in het Bestuurlijk Overleg, Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport van 6 november 2023 afspraken te maken over met name implementatie van fijnmazige mobiliteit. Zodat we de leefbaarheid en bereikbaarheid in Zeeland verder kunnen verbeteren.
2. We verkennen op korte termijn met de huidige vervoerder de mogelijkheden om de concessie met 1 á 2 jaar te verlengen. Deze verlengingsoptie is opgenomen in de huidige concessieovereenkomst. Daarmee is ook na december 2024 (einde concessie), busvervoer gegarandeerd. De verlenging willen we enerzijds zo kort mogelijk houden, anderzijds hebben we tijd nodig om een nieuwe vervoerder te vinden, die ook voldoende tijd heeft voor de implementatie. Tijdens de verlenging blijven we onverminderd aan de implementatie van de Regionale Mobiliteitsstrategie doorwerken.
3. Op basis van de evaluatie van de aanbesteding en een tweetal strategische sessies met onafhankelijke experts en verkenning van alternatieve opties (zie onderstaand) komen wij op korte termijn tot een voorstel op welke wijze we het Programma van Eisen en de overige aanbestedingsstukken aanpassen. We hanteren daarbij de volgende uitgangspunten:
 - We houden vast aan de huidige vervoersambitie waarin het busnetwerk als ruggengraat functioneert van het nieuwe publiek vervoersysteem en een ademend systeem vormt met vraaggestuurde flexibele mobiliteit, conform Regionale Mobiliteitsstrategie.
 - We onderzoeken wel de volgende wijzigingen in het huidige Programma van Eisen Busconcessie; ZE implementatie en concessieduur.
4. We maken een (nieuwe) financiële analyse om te bepalen of aanpassen van de maximale hoogte van de exploitatievergoeding reëel is.

Verkenning alternatieve opties

Parallel aan de genoemde eerste vervolgstappen/besluiten verkennen we een aantal alternatieve opties. We nemen alleen opties in beschouwing die aantoonbare meerwaarde hebben en in de tijd haalbaar zijn. Het gaat om de volgende opties:

1. We verkennen een mogelijke samenwerking met de provincie Zuid-Holland ten aanzien van de aanbesteding van de concessie Hoekse Waard – Goeree Overflakkee. De aanbesteding van deze concessie is nu in voorbereiding door Provincie Zuid-Holland. Mogelijk is deze te combineren met een nieuwe aanbesteding van Provincie Zeeland waardoor we mogelijk schaalvoordelen hebben.
2. We toetsen of de OV-propositie zoals voorgesteld door Arriva, waarbij vervoer per trein (Zeeuwse Lijn) opgenomen wordt in de concessie, realistisch is.
3. We doen een quick- scan om te bezien wat de voor- en nadelen zijn en tevens welke acties nodig zijn richting de wetgever om voornoemde wet aan te laten passen. In het geval de wet inbesteding zou toestaan, is een concessie nog steeds nodig, maar kan de Provincie Zeeland het busvervoer onderhands aan een eigen BV gunnen. Overigens is een BV net zo goed aanbestedingsplichtig voor bijvoorbeeld de levering van bussen organiseren. We verkennen of het scholierenvervoer (onderhands) gegund kan worden aan Zeeuwse bedrijven en wat de voor- en nadelen daarvan zijn.

Voorlopige planning vervolgproces

De planning van het vervolgproces is sterk afhankelijk van de mate waarin we aanpassingen doen aan het Programma van Eisen en de keuze voor één of meerdere van de bovenstaande opties. Ook aanpassingen ten gevolge van een eventuele consultatie van markt, gemeenten en OPOV hebben invloed op de planning. Tenslotte kunnen vervoerders tijdens een aanbestedingsprocedure ook om meer tijd vragen.

Vanuit de wetenschap die we nu hebben voorzien we nu de volgende tijdsplanning:

- Q4 2023 Mogelijkheden onderzoeken, een eventuele marktconsultatie en besluiten nemen (door GS en PS)
- November/december 2023 Verkennen verlenging concessie met Connexxion
- 7 november GS-besluit over het vervolg

Tot slot

Met deze brief hebben wij u geïnformeerd over de huidige stand van zaken. We menen dat hiermee op dit moment een apart vertrouwelijk informatiemoment, zoals wij hebben aangeboden in onze brief van 4 oktober, wat ons betreft niet nodig is. Medio november zullen wij u opnieuw informeren. Wij zullen deze brief in afschrift ook versturen aan de Colleges van B&W van de Zeeuwse gemeenten zodat ook de gemeenteraden goed geïnformeerd kunnen worden. Daarnaast zullen we de komende weken meer duidelijkheid verschaffen aan de reiziger.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman
Voorzitter

drs. L.M.L.M. Prevaes
wnd. Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.